SZEGEDI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM VASVÁRI PÁL GAZDASÁGI ÉS INFORMATIKAI SZAKGIMNÁZIUMA

Az 54 213 05 számú Szoftverfejlesztő szakképzés záródolgozata

Medi-2020

TURCSÁNYI ÁRON BÁLINT SZEGED 2020

TARTALOMJEGYZEK	
HALLGATÓI NYILATKOZAT	2
BEVEZETÉS.	3
1. FELHASZNÁLÓI DOKUMENTÁCIÓ	3
1.1 AZ ASZTALI ALKALMAZÁS DOKUMENTÁCIÓJA	4
1.2 A WEBALKALMAZÁS DOKUMENTÁCIÓJA	15
2. FEJLESZTŐI DOKUMENTÁCIÓ	23
2.1 AZ ADATBÁZIS	24
2.2 AZ ASZTALI ALKALMAZÁS DOKUMENTÁCIÓJA	
2.3 WEBALKALMAZÁS DOKUMENTÁCIÓJA	28
3. FELHASZNÁLT KERETRENDSZEREK	29
4. MELLÉKLET	
KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS	

HALLGATÓI NYILATKOZAT

Alulírott Turcsányi Áron Bálint, a Szegedi Szakképzési Centrum Vasvári Pál Gazdasági és

Informatikai Szakgimnáziuma hallgatója kijelentem, hogy a Medi-2020 Betegfelvétel című

záródolgozatom a saját munkám.

A záródolgozat mellékletét képezi egy CD lemez, amely tartalmazza jelen dokumentációt

elektronikus formában (docx és pdf), valamint az asztali és webalkalmazás projektjeit és az

adatbázis állományt.

Kelt: Szeged, 2020-08-30

Turcsányi Áron Bálint: Medi-2020

2

BEVEZETÉS

Szakdolgozatom témájának egy fiktív, *Medi-2020* nevű magánkórház betegnyilvántartó rendszerének létrehozását választottam. Általában, akik ennek a képzésnek a záródolgozatát fejlesztik a szakmájukhoz igencsak közel álló témát választanak, én valami mást szerettem volna implementálni.

A szoftverfejlesztés világában a legkülönfélébb rendszereket fejlesztik vagy tartják karban napról-napra úgy, mint számlázóprogramok, hivatali adminisztrációs rendszerek, banki applikációk és még sorolhatnánk. Egy ilyen általánosan szükséges rendszer, mint egy magánkórházi adminisztrációs rendszer ötlete fogalmazódott meg bennem, ezt az alkalmazásrendszert igyekeztem kifejleszti, amely magába foglal egy asztali applikációt, amely a kórház belső adminisztratív feladatait hivatott automatizálni; egy webalkalmazást, amely a kórház regisztrált betegeinek nyújt szolgáltatásokat.

Ennek a rendszernek a dokumentációja olvasható a továbbiakban fejlesztői és felhasználói oldalról megközelítve a kész funkciók használatát, illetve azok implementációs mikéntjét.

1. FELHASZNÁLÓI DOKUMENTÁCIÓ

Az alábbiakban olvasható a Medi-2020 számára kifejlesztett alkalmazásrendszer asztali és webalkalmazásának a felhasználói dokumentációja.

Az asztali szoftver a rendszer adminisztrációs feladatait ellátó alkalmazás, amely a magánkórház dolgozói számára nyújtanak segítséget a napi adminisztráció elvégzéséhez, beleértve az ügyfelek és a kórház orvosainak pontos nyilvántartását, illetve a cég pénzügyi nyilvántartását hivatott nyomon követni.

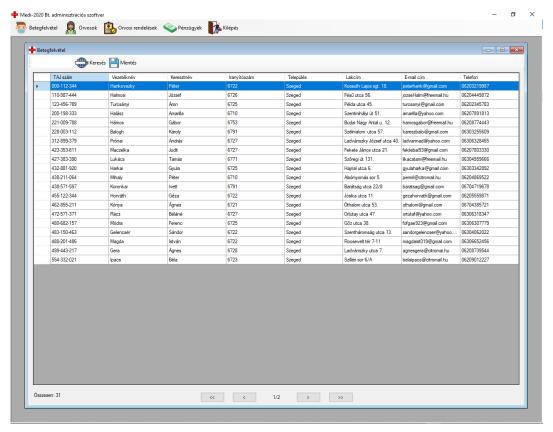
A felhasználói dokumentáció részletes tájékoztatást ad a kifejlesztett rendszer eddigi megfelelő használatához.

1.1 AZ ASZTALI ALKALMAZÁS DOKUMENTÁCIÓJA

A program elindításakor egy ablak jelenik meg a képernyőhöz viszonyítva teljes méretben. A szoftverben az ablak tetején elhelyezkedő eszköztár lehet a legnagyobb segítségünkre, annak használatával lehetséges a menüpontok között navigálnia a felhasználónak. (1. ábra)



Az első menüpont a betegek kezelésére szolgáló *Betegfelvétel* menüpont. Amennyiben az adminisztrátor ezt megnyitja, a fő ablakban egy kisebb ablak jelenik meg, amelyben táblázatos formában megjelenik a Medi-2020 minden eddigi páciense. Ezen funkció kifejlesztését az indokolta, hogy bármely dolgozó gyorsan és érthetően kapjon információkat egy adott páciens adatairól, ha szüksége van rá. (2. ábra)



2. ábra Betegfelvétel funkció

A beteg nyilvántartáson többféle művelet végezhető, úgy mint a keresés, adatok mentése, valamint a könnyebb olvashatóság érdekében nem egy oldalon jelenik meg az összes ügyfél, hanem csak egy része. A bal alsó középen elhelyezkedő nyilakkal tudunk lapozni a páciensek adatai közül. A bal, két külső dupla nyíllal az ügyfél táblázat elejére ugorhat a felhasználó, a jobb oldali dupla nyíllal ellátott gombbal pedig a nyilvántartás legvégére. A két belső nyíllal – értelemszerűen az irányokat figyelembe véve – előre és hátra lapozható egyesével a táblázat. Középen egy számláló jelzi az aktuális oldalszámot baloldalon, a jobb oldali szám az összes oldalak számát jeleníti meg. A jobb alsó sarokban lévő címke a nyilvántartásból lekérdezett összes sorok számát jelenti.

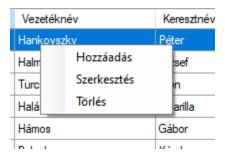
Keresést indítani a kisablak bal felső sarkában lévő szöveges mezőjébe írva lehetséges. Bármely beírandó szórészletre tud keresni az alkalmazás. A folyamat a mellette lévő Keresés gomb lenyomásával hajtható végre. (3. ábra)



3. ábra Keresés funkció

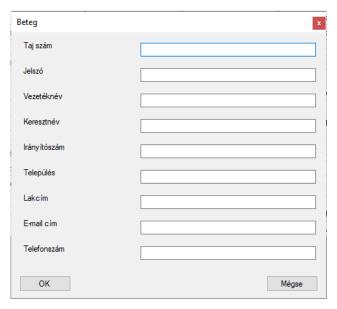
A további funkciók az új beteg hozzáadása, meglévő adatainak módosítása, illetőleg bizonyos feltételek mellett meglévő beteg törlése a páciens nyilvántartásból. Ezen művelet kifejlesztését az indokolta, hogy az olyan páciensek, úgymint idősebb ügyfelek nem rendelkeznek esetleg interneteléréssel, és nincs lehetőségük regisztrálni a Medi-2020 weboldalán, hanem a magánkórházban személyesen megjelenve a szoftvert kezelő alkalmazott ott helyben regisztrálhassa a cég adatbázisába.

Új ügyfél hozzáadásához a táblázaton, kattintva bárhova egy jobb egérklikkel előhívható egy párbeszéd ablak, amelyen az előbbiekben felsorolt funkciók megtalálhatók. (4. ábra)



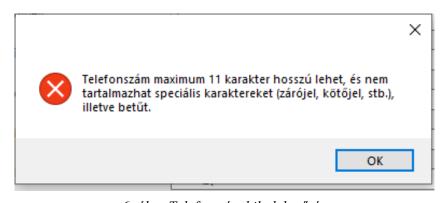
4. ábra Párbeszéd ablak menüpontjai

A hozzáadása menüpontra kattintva egy újabb ablak jelenik meg, amely az új ügyfél hozzáadásához szükséges űrlapot jeleníti meg, amely értelemszerűen töltendő ki. (5. ábra)

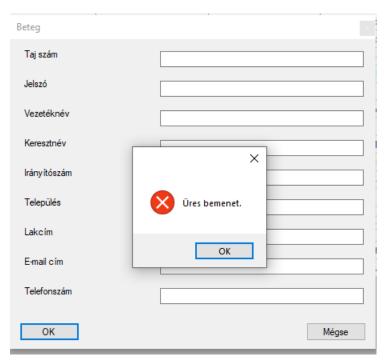


5. ábra Betegfelvételi űrlap

Az űrlap kitöltése után az OK feliratú gombbal nyugtázható az új páciens felvétele. Előfordulhat a kitöltés során néhány hibalehetőség: az alkalmazás nem fogad el üresen kitöltött mezőt, illetve helytelenül kitöltött adatokat. A teljesség igénye nélkül ilyen hibalehetőség az üresen hagyott beviteli mezők, kisbetűvel kezdődő kereszt- és vezetéknév, település név és lakcím; a rossz formátummal megadott e-mail cím; a telefonszám, amelyet mindenféle speciális karakter nélkül kell megadni és csak számokat tartalmazhat. Az OK gomb lenyomására ellenőrzés fut végig a bevitt adatokon, így elkerülhetők a formailag hibás adatok felvitele. Ezeket a hibákat egy felugró hibaüzenet ablak közli a felhasználóval. (6. és 7. ábrák)

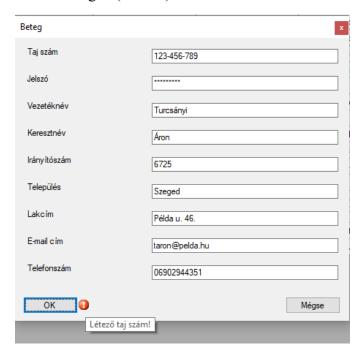


6. ábra Telefonszám hibalehetőség



7. ábra Üres beviteli mezők hibalehetőség

Kivételes eset, amikor már a rendszerben létező TAJ számot adunk meg az ügyfél felvitelénél – esetleg véletlenül másét – olyankor, az OK gomb mellett lévő kis felkiáltójeles ikon fogja jelezni a hibalehetőséget. (8. ábra)



8. ábra TAJ szám hibalehetőség ikon

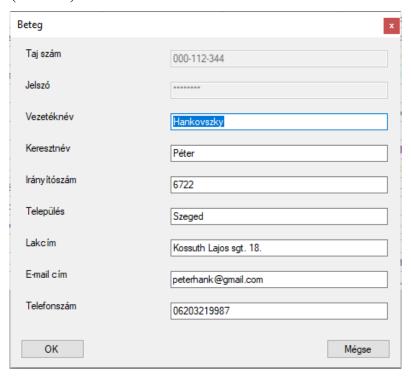
Abban az esetben, ha az ellenőrzés folyamata nem talált kivetnivalót a bevitt adatokban, úgy az OK gomb lenyomása után eltűnik a kisablak és visszatér a táblázatos nézet. Amennyiben nem látható az újonnan felvitt ügyfél sora, úgy a táblázat legvégére kell lapozni, mivel új beteg felvitelkor minden esetben oda fog kerülni. Az oszlopokra kattintva rendezhetők bármilyen tulajdonság alapján a páciensek. A felvitt ügyfelet a táblázatnézet ablakán lévő Mentés gombra kattintva tudjuk véglegesen elmenteni a cég adatbázisába. (9. ábra)



9. ábra Mentés funkció

Lehetőség van a már felvitt beteg adatain módosítani is. Ekkor a módosítandó ügyfelet ki kell jelölni egy bal egérkattintással a táblázatban, majd azon jobb egérklikkel kiválasztani a kis párbeszédablakból a *Szerkesztés* menüpontot. Ekkor a korábbihozhasonló űrlap jelenik meg, azzal a különbséggel, hogy minden szöveges mező ki van töltve az ügyfél korábban megadott adataival; illetve a TAJ szám és a jelszó nem módosítható.

A módosítandó adatot tartalmazó szöveges mezőbőlki kell törölni a már meglévő adatot és az újat beírni. (10. ábra)

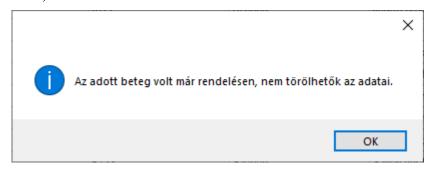


10. ábra Beteg módosítási űrlap

Szintén előfordulhatnak hibalehetőségek a kitöltésnél, itt is felugró ablakok jelzik az ellenőrzés végeredményét. A hibalehetőségek itt kivétel nélkül ugyanazok lehetnek, amelyek az új páciens felvétele esetén – kivételt képez a TAJ szám hibalehetőség, mivel az nem módosítható, illetve a jelszóra vonatkozó megkötések.

Az OK gombra kattintva és hibáktól mentesen az ablak itt is szintén bezáródik, majd az eszköztáron lévő Mentés gombra kattintva menthetők el a módosított adatok.

Az utolsó lehetőség ebben a menüpontban a páciens törlése. Páciens törlése akkor végezhető el, ha még egyetlen egy szolgáltatást sem vett igénybe a Medi-2020-től, így a neve nem szerepel a vizitek listájában. A későbbi visszakereshetőség végett olyan páciens adatai, akik már legalább egy szolgáltatást igénybe vettek, az adataik nem törölhetők! A törlési folyamat elindításához egy bal egérklikkel ki kell jelölni azt az ügyfelet, aki törölhető és egy jobb egérklikkel előhívva a párbeszéd ablakban a *Törlés* menüpontot kell kiválasztani. Amennyiben sikeres a művelet úgy a táblázatból az adott páciens sora eltűnik és a Mentés gombbal zárható le véglegesen a folyamat. Ellenkező esetben, ha olyan páciensen történik meg a törlés kívánalma, aki nem törölhető, egy felugró ablak hívja fel erre a hibalehetőségre a figyelmet. (11. ábra)



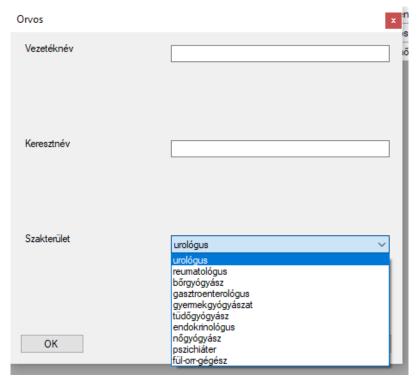
11. ábra Nem törölhető vendég hibalehetőség

Későbbi fejlesztési lehetőség részét képezi a fentmaradó kiskapuk befoltozása, úgy, mint TAJ szám módosítása téves felvitelből. Jelen esetben ez úgy kísérelhető meg – ha még időben kiderül a téves felvitel ténye –, hogy a teljes felhasználót törölni kell, mielőtt szolgáltatást venne igénybe, majd újra fel kell vinni a felhasználót.

Jelszó az asztali alkalmazásban nem módosítható, de az ügyfél felületén a webalkalmazásban igen – az is akkor, ha bejelentkeztetett munkamenetben eléri a profil módosítási funkciót a beteg – így ez a kiskapu módosításra szorul.

Amennyiben olyan ügyfél kerül az asztali alkalmazásba regisztrálva, akinek nincs internetelérése, úgy az e-mail cím mezőbe kitölthető a magánkórház e-mail címe is, vagy közeli hozzátartozó e-mail címe. Asztali alkalmazásban létrehozott felhasználó automatikus webes felhasználói fiókot von maga után, amely a későbbiekben bármikor használható.

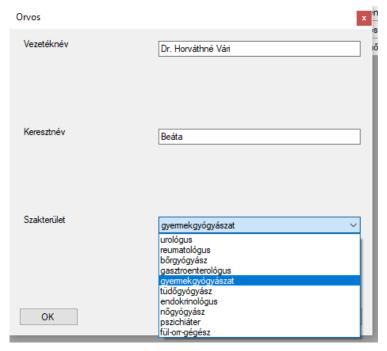
A következő menüpont az *Orvosok* funkció a fő ablak eszköztárában. Ez a Medi-2020-nál dolgozó orvosok nyilvántartása. A menüpontra kattintva egy a betegfelvételhez hasonló táblázatos nézet jelenik meg majd egy kisebb ablakban, ugyanolyan táblázatos nézetben. A táblázat kereshető, menthető, lapozható. Az előzőkhez hasonlóan itt is ugyanúgy működik az új orvos felvétele, törlése és módosítása, ahogy a páciensek esetében: bármikor felvihető új orvos egy kisebb ablakban, kötelezően kitöltendő vezetéknév és keresztnév szöveges mezőkkel, illetve kötelezően kiválasztandó szakterület megnevezés egy legördülő listában (12. ábra)



12. ábra Orvos hozzáadása űrlap

Szintén OK gombbal végezhető el a felvitel, ha esetleg hibalehetőség adódik (kisbetűs vezeték- vagy keresztnév, úgy azt felugró hibaüzenet ablak jelzi a felhasználónak), majd a fő ablakon Mentés gombbal zárható le a folyamat.

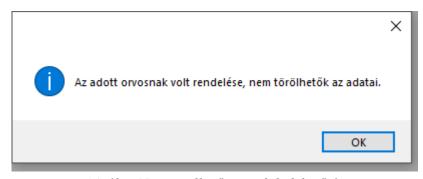
Meglévő orvos szerkesztéséhez itt is ki kell jelölnünk egy bal egérkattintással a módosítandó orvost és a *Szerkesztés* menüpontra kattintva az orvos kitöltött adataival megjelenő ablak jelenik meg. (13. ábra)



13. ábra Orvos szerkesztése űrlap

Az orvosnak bármely adata módosítható. A kis ablakon OK gombbal, a fő ablakon Mentés gombbal zárható le a folyamat.

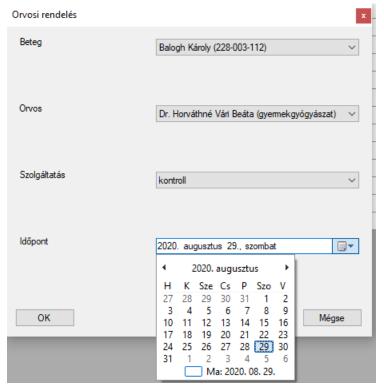
Az orvosok törlése szintén ahhoz kötött, ami a páciensek törléséhez: még szolgáltatást nem nyújtó orvos törölhető; szolgáltatást már nyújtó orvos a későbbi visszakereshetőség okán nem törölhető. A törölhető orvos szintén kijelölendő egy bal egérkattintással és jobb klikkel a párbeszéd ablakon a *Törlés* funkciót kiválasztva. Nem törölhető orvosra történő kísérlet esetén hibaüzenet jelenik meg (14. ábra)



14. ábra Nem törölhető orvos hibalehetőség

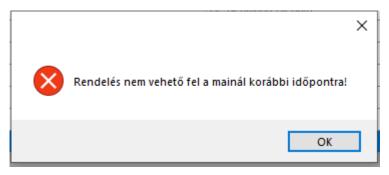
A következő menüpont a fő ablakon az orvosi vizitek nyilvántartása, az *Orvosi rendelések* menü. Erre kattintva a felhasználó a már megismert táblázatos nézetű kis ablakot fogja kapni, megjelenítve minden eddigi Medi-2020 által lebonyolított vizitről. A táblázat kereshető, menthető, lapozható és szintén működik a hozzáadás, törlés, módosítás funkció.

Hozzáadáshoz bárhova kattintva egyszer, jobb egérklikkel elő kell hívni a párbeszéd ablakot és a *Hozzáadás* menüpontot kiválasztani. Egy szokásos kisablakos űrlap jelenik meg és kitölthetők a vizit adatai: már regisztrált páciensnek lehet rendelési időt rögzíteni egy legördülő listából, meglévő orvost lehet kiválasztani szolgáltatás nyújtáshoz egy legördülő listából, valamint a szolgáltatások közül választani – szintén legördülő listából. A rendelés ideje egy naptárból választható ki. (15. ábra)



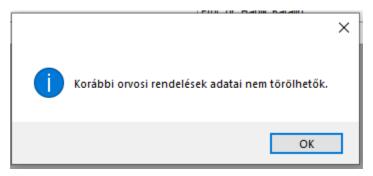
15. ábra Vizit rögzítési űrlap

Hibalehetőség az időben keletkezhet, mindig a mai naptól számítva korábbi időpontra nem vehető fel orvosi rendelés (a múltba). Az ilyen kísérletre való törekvés esetén hibaüzenet ablak jelenik meg a képernyőn. A sikeres rendelés felvételt a kis ablakon az OK gombbal, a nagyobb ablakon a Mentés gombbal hajtható végre. (16. ábra)



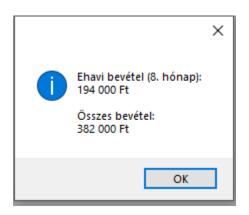
16. ábra Korábbi időpontra történő rendelés felvétel

Módosítás esetén szintén figyelni kell az időbeliségre. A mai dátumnál korábbi időpontra nem módosítható már felvett vizit, illetve a mai dátumnál korábbi vizit nem módosítható, illetőleg nem is törölhető! Azonban a jövőben felvett időpontokra vizitek módosíthatók és törölhetők értelemszerűen. Módosításkor a párbeszéd ablakon a *Módosítás* menü, törlés esetén a vizit kijelölése vizit után a párbeszéd ablakon *Törlés* menüvel történhet. OK gomb és Mentés gomb minden esetben a folyamat végleges lezárása. Szintén felugró hibaüzenet ablakok jelenítik meg az adott hibára futó ellenőrzés végeredményét. (17. ábra)



17. ábra Nem törölhető vizit hibalehetőség

Utolsó menüpont a fő ablak eszköztárában a *Pénzügyek* menüpont, ahol egy felugró információs ablak közli a Medi-2020 aktuális havi és összes eddigi bevételének összegét forintban. (18. ábra)



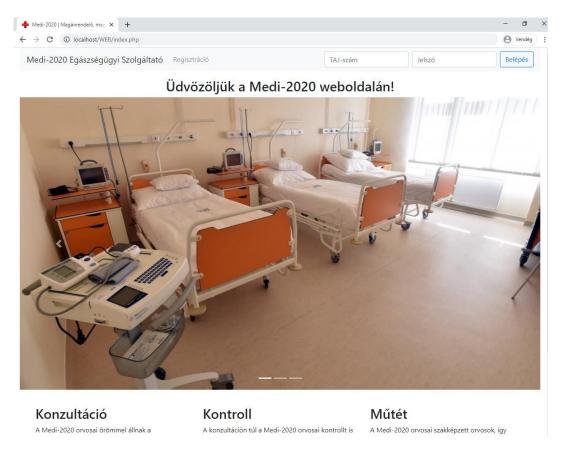
18. ábra Bevétel ablak

Jelenleg nincsen lehetőség új szakterület, vagy szolgáltatás felvitelére, igény esetén ilyen funkciók is készülhetnek az asztali alkalmazáshoz az eljövendőkben. Későbbiekben kifejlesztésre kerül a pénzügyek táblázatos formában történő kiolvasásának lehetősége.

1.2 A WEBALKALMAZÁS DOKUMENTÁCIÓJA

A Medi-2020 weboldala a cég reklám- illetve felhasználók számára nyújtott szolgáltatások felülete.

A weboldal használata végtelenül egyszerű, egy bemutatkozó oldal látható az elindításkor, amely a Medi-2020 kórházáról mutat fényképeket, illetve pár szóban az igénybe vehető szolgáltatásokról ír. A kórház elérhetőségei a weboldal alján látható láblécen olvashatók. (19. ábra)



19. ábra Webalkalmazás nyitóoldala

A fő oldalon található navigációs sávval lehetséges menüpontok között böngészni. A navigációs sávon látható szöveges mezők segítségével lehet az alkalmazásbabelépni és az általa nyújtott szolgáltatásokat használni. Amennyiben még nincs regisztrációja és nem ügyfele a Medi-2020-nak, úgy a *Regisztráció* menüpontra kattintva van lehetőség regisztrálni a magánkórház ügyfelei közé.

Ebben az esetben egy regisztrációs űrlap jelenik meg a weboldalon, amelyet értelemszerűen kell kitölteni. (20. ábra)

Regisztrációs űrlap

Vezetéknév
Keresztnév
TAJ szám
Jelszó
Irányítószám
Település
Lakcím
Telefonszám
E-mail cím
Regisztráció

Adatainak megadásával elfogadja az Adatvédelmi Irányelveket

20. ábra Regisztrációs űrlap

Amennyiben valamely mező kitöltése nem egyértelmű, úgy a Regisztráció gombra kattintva egy ellenőrzés fut le, amely az esetleg rosszul bevitt adatokra hívja fel a figyelmet. Olyan hibalehetőségek fordulhatnak elő, mint kisbetűs vezeték- vagy keresztnév, településnév, rossz e-mail cím formátum, nem négy karakterből álló és betűt tartalmazó irányítószám, vagy nem hármasával, kötőjellel elválasztott kilenc karakternyi a megadott TAJ szám. További hiba, amennyibenmár létező – feltehetőenmás TAJ számát adtuk meg a regisztráció során véletlenül. Hibalehetőség még, hogy nem lehet üresen szöveges mezőket elküldeni. Ezek esetében is a gomb után piros színnel kiírt hibaüzenet figyelmeztetik a regisztráló felhasználót. (21., 22. és 23. ábra)

Regisztrációs űrlap

Vezetéknév
Keresztnév
TAJ szám
Jelszó
Irányítószám
Település
Lakcím
Telefonszám
E-mail cím
Regisztráció

Adatainak megadásával elfogadja az Adatvédelmi Irányelveket

Üres mezők! Tajszám nem 11 karakter vagy nem tartalmaz kötőjelet! Irányítószám nem 4 karakter! E-mail nem tartalmaz @ karaktert!

21. ábra Regisztrációs hibalehetőségek

taron@pelda.hu

Regisztráció

Adatainak megadásával elfogadja az Adatvédelmi Irányelveket

Vezetéknév vagy keresztnév nem lehet kisbetűs!

22. ábra Kisbetűs vezeték- vagy keresztnév hibalehetőség

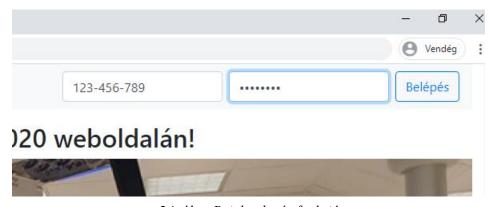
Regisztráció

Adatainak megadásával elfogadja az Adatvédelmi Irányelveket

Létező tajszám!

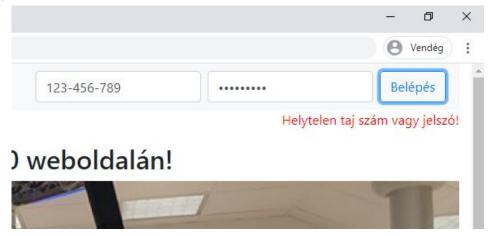
23. ábra Létező TAJ szám hibalehetőség

Amennyiben sikeres a regisztráció, úgy egy piros "Sikeres regisztráció" szöveg jelenik meg a Regisztráció gomb alatt. Az alkalmazásba való bejelentkezéshez a már korábban említett navigációs sávon található szöveges mezők segítségével, a TAJ-szám és a regisztráció során megadott jelszó begépelésével tudunk bejelentkezni. (24. ábra)



24. ábra Bejelentkezés funkció

Amennyiben rosszul kerülnek bevitelre a bejelentkezéshez szükséges adatok, úgy az alkalmazás piros színű hibaüzenettel jelzi a felhasználónak és nem lépteti be őt az alkalmazásba. (25. ábra)



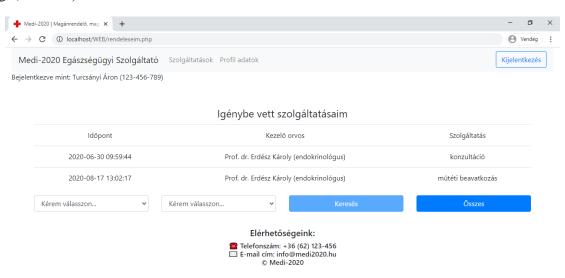
25. ábra Helytelen belépési adatok

A sikeres bejelentkezést követően a navigációs sáv jelzi a leendő ügyfél számára, hogy bejelentkezett állapotban van és a munkamenetét az alkalmazás nyilvántartja. Ez abban nyilvánul meg, hogy a navigációs sáv tartalma megváltozik a használható szolgáltatások menüpontjaira, a belépés gomb helyett kijelentkezés gomb jelenik meg, valamint a bal felső sarokban megjelenik a bejelentkezett felhasználó neve és mellette zárójelben a TAJ száma. (26. ábra)



26. ábra Bejelentkezett felhasználó munkamenete

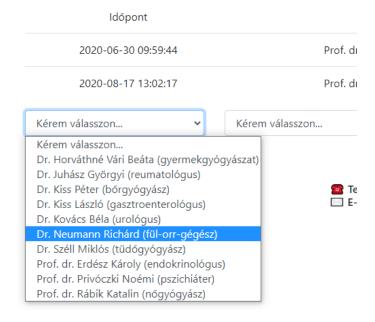
Elsők között megnyílik a *Szolgáltatások* menüpont, ahol a páciens adott betegéletútját tudja nyomon követni: mikor, melyik orvosnál milyen szolgáltatást vett igénybe a Medi-2020 magánkórház keretein belül. Ez egy táblázatos megjelenítés a weboldalon, amelyen lehet keresést is végezni. A táblázat első oszlopában a szolgáltatás időpontja látható, a középső oszlopban a kezelő orvos neve és szakterülete, az utolsó oszloppedig a szolgáltatás nevét jeleníti meg. (27. ábra)



27. ábra igénybe vett szolgáltatások funkció

A táblázat alatt látható kettő legördülő lista, amellyel szűrhetők a vizitekből az orvosok neve és a szolgáltatás típusa. A mellette lévő keresés gombra kattintva indítható el az adott

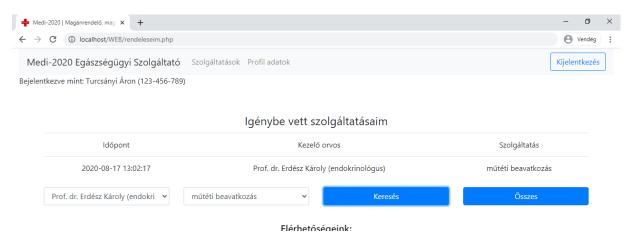
paraméterekkel a keresés folyamata. Alapértelmezetten a Keresés gomb nem működik, amíg valamelyik legördülő lista nincsen kiválasztva, legalább az egyik kiválasztására kattinthatóvá válik a keresés gomb. Értelemszerűen így szűrhetünk csak az orvos nevére, csak a szolgáltatás típusára, illetve egyidejűleg mindkettő paraméterre. Ekkor a táblázatban a szűkebb keresztmetszetű, szűrt táblázat jelenik meg. (28., 29. és 30. ábra)



28. ábra Orvosra szűrés

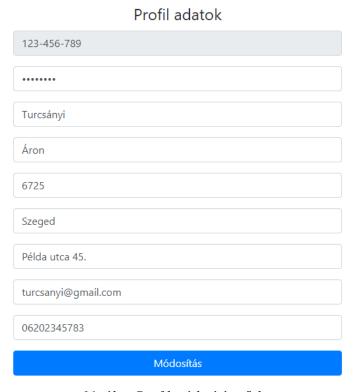
lgénybe vett szolgáltatá Időpont Kezelő orvos 2020-06-30 09:59:44 Prof. dr. Erdész Károly (endokrine 2020-08-17 13:02:17 Prof. dr. Erdész Károly (endokrine Kérem válasszon... Kérem válasszon.. Kérem válasszon. kontroll rőségeink: konzultáció műtéti beavatkozás n: +36 (62) 123-E-mail cím: info@medi202 © Medi-2020

29. ábra Szolgáltatásra szűrés



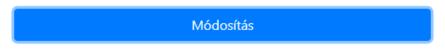
30. ábra Szűrt adatok táblázatban

Az Összes gombra kattintva visszaállítható a szűrt táblázat az összes igénybe vett szolgáltatásra. Másik funkció a *Profil adatok* menüpont, ahol későbbi adatváltozás során lehetősége van a felhasználónak ezeket módosítani a Medi-2020 felé. Ehhez egy űrlap áll rendelkezésre, amely igencsak hasonló a regisztrációs űrlaphoz. A kitöltés itt is értelemszerű, bármely személyes adat módosítható a TAJ számon kívül. Az űrlap alatt található kék, módosítás gombbal végezhető el az adatok módosítása. (31. ábra)



31. ábra Profil módosítása űrlap

A regisztrációs űrlaphoz hasonlóan a rosszul vagy üresen hagyott szöveges mezők e setén szintén piros hibaüzenetek jelzik a rosszul megadott adatok hibáit. (32. ábra)



Vezetéknév vagy keresztnév nem lehet kisbetűs!

32. ábra Módosítás esetén hibalehetőség

Sikeres módosítás esetén egy piros "Sikeres módosítás!" felirat nyugtázza a műveletet. (33. ábra)



33. ábra Sikeres módosítás visszajelzése

Az alkalmazásból kilépni a jobb felső sarokban található kilépés gombra kattintva lehetséges, amely rögtön a fő oldalra irányítja vissza a felhasználót.

2. FEJLESZTŐIDOKUMENTÁCIÓ

A Medi-2020 betegfelvételi és magánkórházi alkalmazásrendszer A rendszer funkcióit az alkalmazáshoz készült use-case diagram szemlélteti a legjobban, amelyet a Melléklet 1. számú ábrája szemléltet.

Az alkalmazásrendszer az alábbi szoftverek segítségével készült el:

- Az adatbázis: Apache XAMPP programcsomagban foglalt, Oracle által gyártott MySQL egy fajtája, a MariaDB adatbáziskezelő-rendszerben készült el,
- Az asztali alkalmazás C# nyelven készült Visual Studio 2019 fejlesztőkörnyezetben, 4.7.2 verziójú .NET Framework platformon; az egységtesztek MSTestFramework segítségével készültek.
- A webalkalmazáshozhasznált nyelvek: HTML, CSS, JavaScript (nagyrészt jQuery API) és PHP, NetBeans 8.2 fejlesztőkörnyezet segítségével

- A rendszertervek diagramjai elkészítéséhez a https://www.diagrams.net weboldalon elérhető rajzeszközök nyújtottak segítséget.

2.1 AZ ADATBÁZIS

Tanulmányaim során adatbázis-kezelés témakörben a relációs adatbázisokkal ismerkedtem meg, így nem volt kérdés, hogy a fejlesztendő rendszer alapját is egy ilyen típusú adatbázis fogja adni. A relációs adatbázisokon belül is a jelenleg az *Oracle* tulajdonában lévő *MySQL* adatbázis-kezelő rendszerrel dolgoztam a fejlesztés során.

Az adatbázis megtervezése alapvetően egy kreatív munkafolyamat volt számomra. Ezen munkafolyamat során a szokásos, standard eljárást alkalmaztam és az egyed-kapcsolat diagram elkészítését végeztem el első körben, miután a követelmények feltárásaként tudtam milyen adatbázis sémát szeretnék kialakítani. Egészségügyi nyilvántartói rendszerről lévén szó értelemszerűen el kellett tárolni a Medi-2020 orvosainak és pácienseinek az adatait, az igénybe vehető szolgáltatásokat és rendeléseket továbbá az orvosok szakterületeinek az adatait.

Az egyed-kapcsolat diagram készítése során kell kialakítani a logikai adatbázist: a tárolandó adatokat csoportosítani kell attribútumok formájában, amelyek egy egészként majd egyedeket alkotnak – leírjuk azokat, amely dolgokról adatokat szeretnénk tárolni; valamint ezen egyedek közötti kapcsolatokat kell feltérképezni és a diagrammon jelölni őket. Minden egyednél ki kell jelölni egy elsődleges kulcs attribútumot, hogy a későbbiekben minden letárolt egyed egyedileg és egyértelműen azonosítható legyen.

Végezetül a normalizálást is elvégezhetjük a logikai adatbázis tervezése során. Ez egy rendkívül fontos eljárás a tervezési szakaszban, hogy a későbbiekben a relációs adatbázis konzisztenciáját megőrizve redundanciáktól mentesen tarthassam. Az általános ajánlásokat figyelembe véve a harmadik normálformáig végeztem el az egyedek és kapcsolatok rendszerezését. A harmadik normálforma szerinti normalizálás röviden annyit tesz, hogy minden attribútum a saját egyedéhez tartozik, valamint egyetlen egyedben sincs olyan attribútum, amely a kulcstól funkcionálisan vagy tranzitívan függene. Minden adat a megfelelő egyedhez van kapcsolva, amelyhez leginkább tartozik. Ezáltal elkerülhetők a hivatkozási integritás megsértésére irányuló törlési, beszúrási és módosításai anomáliák.

Az egyed-kapcsolat diagram elkészülte után azokat átírtam relációsémává, amellyel el is kezdődött a fizikai, *MySQL* adatbázis implementációja. Az adatbázis neve *medi_2020*, utf-8 magyar karakterkódolás szerinti. Az alábbiakban a relációs adatbázis tábláinak és kapcsolatainak dokumentációját írom le:

• doctor tábla: a Medi-2020-nál dolgozó orvosok adatai.

Id, automatikusan növekvő, sorszámozott azonosító, *elsődleges kulcs* (11 hosszú egész szám)

Vezeteknev, (50 hosszú szöveg)

Keresztnev, (50 hosszú szöveg)

SzakteruletId, orvoshoz tartozó szakterület, amely a specialization táblához idegenkulcs megkötésben áll.

• patient tábla: a Medi-2020 ügyfelének adatai.

Taj, elsődleges kulcs (9 hosszú egész szám)

Jelszo, (10 hosszú szöveg)

Vezeteknev, (50 hosszú szöveg)

Keresztnev, (50 hosszú szöveg)

Iranyitoszam, (4 hosszú egész szám)

Telepules, (50 hosszú szöveg)

Lakcim, (50 hosszú szöveg)

Email, (75 hosszú szöveg)

Telefon, (11 hosszú szöveg)

• *service* tábla: az orvosi rendelés során igénybe vehető szolgáltatások adatai.

Id, automatikusan növekvő, sorszámozott azonosító, *elsődleges kulcs* (11 hosszú egész szám)

Nev, (50 hosszú szöveg)

Egysegar, (11 hosszú egész szám)

• specialization: Orvosok szakterületeinek adatai.

Id, automatikusan növekvő, sorszámozott azonosító, *elsődleges kulcs* (11 hosszú egész szám)

Nev, (25 hosszú szöveg)

• *visit:* Orvosi rendelések adatai: mikor, melyik páciens, melyik orvosnál, milyen szolgáltatást vett igénybe.

Id, automatikusan növekvő, sorszámozott azonosító, *elsődleges kulcs* (11 hosszú egész szám)

Idopont, (időbélyegző, current timestamp függvény alapértelmezett értékkel)

BetegTaj, (11 hosszú egész szám) beteg, aki részt vett a rendelésen, idegenkulcs megkötésben áll a *patient* tábla *Taj* kulcsmezőjével

OrvosId, (50 hosszú szöveg) orvos, aki rendelt, idegenkulcs megkötésben áll a *doctor* tábla *Id* kulcsmezőjével

SzolgaltatasId, (11 hosszú egész szám) szolgáltatás, amelyet a beteg az adott orvosnál vett igénybe, idegenkulcs megkötésben áll a service tábla Id kulcsmezőjével

2.2 AZ ASZTALI ALKALMAZÁS DOKUMENTÁCIÓJA

A Medi-2020 rendszer asztali alkalmazás implementációja C# nyelven készült 4.7.2 verziószámú.NET platformon. A grafikus felület kialakítása *Windows Forms* grafikus fejlesztői eszköztár segítségével történt.

A szoftver többrétegű, a *Microsoft* által kifejezetten ehhez a grafikus fejlesztői eszköztárhoz kifejlesztett *Model-View-Presenter* architektúra sémáján alapul. Jól elkülönül benne minden felelősségi kör, külön réteg végzi a grafikus vezérlők megjelenítését (View), az alkalmazás interakciós logikáját (Presenter), az adatbázis egyedeket pedig a Model réteg képezi le.

A szoftver felhasználja a repository tervezési mintát, amely megvalósított réteg pedig az üzleti logikáért és az adattárolásért felelős. Ezek a szoftverkomponensek a saját, konzek vencia szerint elnevezett mappájukban találhatók. Az alkalmazás teljes UML diagramját a projekt gyökérkönyvtárában található *UML.cd* állomány tartalmazza, amelyet a Visual Studio fejlesztőkörnyezet *ClassDesigner* kiegészítője automatizált módon generál ki.

A grafikus felületet a View mappa tartalmazza. Ezen réteg az adatok megjelenítéséért felelős a felhasználó felé az adatbázisból. A *Windows Forms* jellegéből adódóan az interakciós logika a grafikus ablakok code-behind-jában is fellelhetők események formájában, azonban a dinamikus adatokat a következő réteg az, ami szolgáltatja a View felé – interfészeken keresztül.

Ezek az interfészek a *ViewInterfaces* mappában találhatók. Az interfészek a grafikus ablakokat írják le absztrakt módon, a Presenter azon keresztül kommunikál csak a View-val. A Presenter réteg az, aki minimális interakciós logikát és dinamikus adatok kötését végzi el az előbb említett interfészeken keresztül a grafikus felületnek.

A Presenter közvetlenül a Repository réteggel tart kapcsolatot, aki az üzleti logikát és az adattárolást végzi el. Fontos megjegyezni, hogy a Repository egy programtervezési minta, amelynek a legfontosabb szerepe az adattárolás leválasztásán túl, hogy ha egy projektben alkalmazunk perzisztens keretrendszert, akkor az az adatokat magába rejtse a többi modul/réteg elől, így csökkentve a függőséget egymás között. Így a későbbiekben egy továbbfejlesztés során, ha a perzisztens keretrendszert le kell cserélni másikra, akkor a többi modul kódja nem sérül, mivel ők a repository osztályokról tudnak. Jelen esetben az EntityFramework 6-os verziója van alkalmazva, mint perzisztens keresztrendszer a projektben. Az EntityFramework objektumrelációs leképzést végez az adatbázison, amelyből kigenerálódnak az egyedek, mint modellek, valamint egy Context osztályban menti el őket DbSet adatszerkezetben. Ez biztosítja az alkalmazásnak az adatelérést az adatbázishoz. Értelemszerűen minden modellnek van repository osztálya, amely róla szolgáltat adatokat vagy engedélyez adatmanipuláló műveleteket a project számára az EntityFramework közreműködésével. Ezáltal minden repository osztály kapcsolatot tart a Context osztály egy példányával. Jelen projektben a Context osztály szerepét a Medi2020Context osztály látja el. A modelleket a *Model* mappa tárolja, ezek azok a kódok, amelyet az EntityFramework generált ki az adatbázis sémából, egy tábla egy modell osztály elven.

Az EntityFramework az adatbázis csatlakozás során az adatbázis elérésnek karakterláncát elmenti az *App.config* konfigurációs fájlba, XML formátumban. Az EntityFramework a MySQL által .NET platformra kiadott *MySQL Connector*-ja valósítja meg a csatlakozást, mivel alapértelmezetten MS SQL szabványt preferál a keretrendszer. Ez mind könnyedén beállítható a Visual Studio ServerExplorer menüjében, ahol a fejlesztőkörnyezetben is menedzselhető az adatbázis kapcsolat.

Egyéb képi erőforrásokat a *Resources* mappa tartalmaz. A projekt részét képezi továbbá egy egységteszt projekt is, amely a *Microsoft* saját egységtesztelő keretrendszerével - *MSTestFramework* – valósítja meg a tesztelhetőséget. Az egységtesztek adatok ellenőrzését megvalósító függvényt tesztelnek.

Az alkalmazás futtatásához szükséges rendszerkövetelmények:

- minimum Windows 7 operációs rendszer,
- minimum 4 GB RAM,
- minimum két rendszermaggal ellátott processzor
- 7-es vagy annál nagyobb verziószámú .NET platform telepítése szükséges

2.3 WEBALKALMAZÁS DOKUMENTÁCIÓJA

A webalkalmazás kliensoldalán a grafikus felület vázát a HTML nyelv írja le, annak formázását a CSS nyelv. A HTML DOM struktúra megváltoztatása pedig JavaScript nyelven történik, jQuery keretrendszer felhasználásával. A HTML felület továbbá felhasználja a Bootstrap 4 CSS keretrendszert, amely az oldal reszponzivitását adja. A szerveroldal PHP nyelven került leprogramozásra. Ezenfelül a webalkalmazás az adatbázis adatait aszinkron technikával, úgynevezett AJAX technológiával olvassa be és jeleníti meg az alkalmazásban.

A mappaszerkezet kialakítása a következő: a statikus HTML tartalmat a *html* mappa tartalmazza, úgymint navigációs sávok és a HTML oldalak fejrészeit. Az *img* mappa az oldalon használt képi erőforrásokat tartalmazza. A *config* mappa az adatbázishoz csatlakozó szerveroldali kódot tartalmazza a kapcsolatleíróval inicializálva. A *css* mappa a formázáshoz szükséges stíluslapot és a Bootstrap stíluslapot tartalmazza letöltve, *bootstrap.min.css*.

A *js* mappa a kliensoldali JavaScript (jQuery-ben megírt) nyelvű kódjait foglalja magába. A mappa tartalma továbbá a *jquery-3.4.1.min.js*, amely maga a jQuery, valamint a *bootstrap.min.js* és a *popper.js*. A saját JavaScript kód minden szerveroldali adatbázis lekérdezést tartalmaz, amely erőforrásként szolgál a *main.js* kódjainak, amely a kliensoldali aszinkron hívást végrehajtja és annak megfelelően valamely HTML kimenetet generál.

Mint minden webalkalmazás esetében, itt is az *index.php* a weblapindító weboldal, a többi weboldal .*php* kiterjesztésben a projekt gyökérkönyvtárában foglal helyet.

A felhasználói munkamenet szerveroldalon történik beállításra, SESSION szuperglobál tömb segítségével. A legtöbb adat dinamikusan, aszinkron jön létre AJAX technológia segítségével, amelyben a jQuery volt nagy segítségére.

3. FELHASZNÁLT KERETRENDSZEREK

A záródolgozatban felhasznált keretrendszerek, API-k:

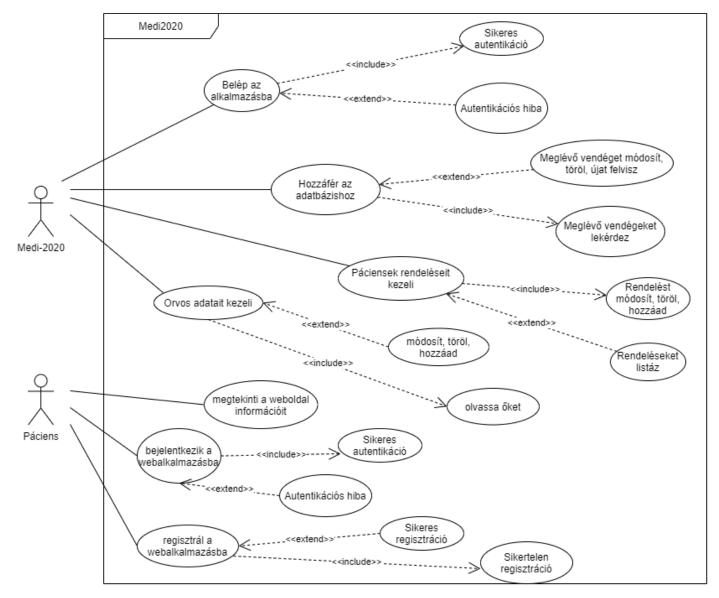
Bootstrap 4.5.1: https://getbootstrap.com/

jQuery 3.4.1: https://jquery.com/download/

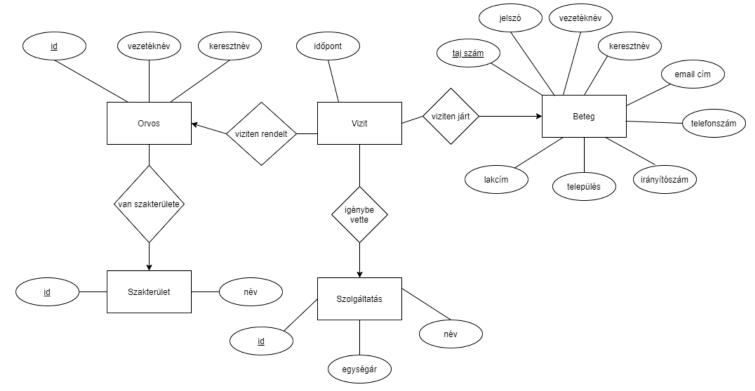
MySQL Connector 8.0.21: https://dev.mysql.com/downloads/connector/net/

EntityFramework 6.4.4: https://www.nuget.org/packages/EntityFramework/

4. MELLÉKLET



34. ábra A rendszer use-case diagramja



35. ábra Az adatbázis egyed-kapcsolat diagramja

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet szeretnék mondani a Vasvári Pál Gazdasági és Informatikai

Szakgimnáziumában dolgozó tanároknak, akik a tanulásomat segítették a két esztendő

folyamán, név szerint Bálint Róbert Tanár Úrnak és Boros Bence Tanár Úrnak, akik a

záródolgozatomat értékelték. Külön köszönetet szeretnék mondani első évestanáromnak Gyuris

Csaba Tanár Úrnak!

Turcsányi Áron Bálint

Szeged, 2020-08-30

Turcsányi Áron Bálint: Medi-2020

32